

VOEDSELVOORZIENING ONDER DRUK

TEKST: BERT VAN DIJK
(FREELANCECORRESPONDENT IN SJANGHAI)

China heeft te kampen met groeiende tekorten aan landbouwgrond en water. Daarmee komen de doelstellingen voor de voedselvoorziening op de tocht te staan.

De ontwikkelingen rond het vijandige overnamebod van mijnbouwbedrijf BHP Billiton op het Canadese kunstmestbedrijf Potash worden in China op de voet gevolgd. Niet alleen omdat het Chinese bedrijf Sinochem zich mogelijk in de strijd wil gaan mengen, maar ook omdat het nieuws even de schijnwerpers heeft gezet op een prangend en groeiend probleem in China: voedselveiligheid.

Het groeiende tekort aan landbouwgrond en water in China kan ertoe leiden dat China de ambitieuze doelstelling om de graanproductie de komende tien jaar op te voeren tot 550 miljoen ton, niet zal kunnen halen. Die waarschuwing komt van Chinese topbestuurders en experts. "Acute tekorten van landbouwgrond en water zijn nu de belangrijkste beperkingen voor China om haar voedselveiligheid te verzekeren", zo zei minister Zhang Ping van het machtige Chinese planningsbureau NDRC onlangs.

AMBITIEUZE DOELSTELLINGEN

China verwacht de komende jaren een sterk toenemende vraag naar graan. Niet alleen vanwege de groeiende bevolking, maar ook omdat de welvaart snel toeneemt en Chinezen steeds meer gaan consumeren. En graan is een belangrijke grondstof, niet alleen voor menselijke consumptie, maar ook voor de veehouderij. Om aan die verwachte vraagtoename tegemoet te komen, wil China de graanproductie de komende tien jaar opvoeren tot 550 miljoen ton, 50 miljoen ton meer dan de productie in 2007.

Die doelstelling is ambitieus, omdat de beschikbare oppervlakte van landbouwgrond de afgelopen jaren sterk is afgenomen. In

1996 beschikte China nog over ruim 130 miljoen hectare landbouwgrond, in 2008 was dat al geslonken tot iets meer dan 121 miljoen. Deels is die teruggang te wijten aan natuurrampen waar China veelvuldig mee te kampen heeft, maar een belangrijk deel is een direct gevolg van China's ongekende urbanisatietrend. Steeds meer landbouwgrond wordt volgebouwd met nieuwe appartementen, wegen en fabrieken.

De afgelopen jaren wist China de graanoogsten nog te verhogen tot 530 miljoen ton, maar volgens Chinese experts is daarmee het plafond bereikt en is dus de doelstelling van 550 miljoen ton moeilijk realiseerbaar.

TOENEMENDE IMPORTEN

"De verhoging van de graanproductie in de afgelopen jaren is vooral te danken aan subsidies die de overheid aan boeren heeft aangeboden om graan te verbouwen", aldus Lu Bu, een onderzoeker aan het landbouwinstituut van de Chinese academie van landbouwwetenschap, in de staatskrant *China Daily*. "Maar die productieverhoging kan niet doorgaan, omdat China geen extra landbouwgrond meer beschikbaar heeft om gewassen op te verbouwen."

Volgens hem ligt de oplossing vooral in het ontwikkelen van geavanceerde land-

bouwmethodes, waardoor het rendement kan worden verhoogd. De Chinese overheid heeft daar de afgelopen jaren al veel geld geïnvesteerd. Geen wonder, want de landbouwgrond in China is slechts 7 procent van de totale landbouwgrond ter wereld, maar de gewassen die op die oppervlakte worden verbouwd moeten wel 20 procent van de wereldbevolking voeden.

De verwachting is dat China de komende jaren meer en meer landbouwproducten zal moeten importeren en zo dus afhankelijker van het buitenland zal worden. Zo importeerde China onlangs voor het eerst sinds jaren weer maïs uit de Verenigde Staten en ook de import van suiker zal dit jaar fors toenemen. Een deel van de groeiende importen is het gevolg van extreme droogteperiodes in China en overstromingen die de landbouw hebben aangetast.

De komende jaren moet blijken in hoeverre China structureel steeds afhankelijker wordt van importen om de voedselveiligheid te verzekeren. Voor buitenlandse bedrijven die actief zijn op het gebied van landbouwtechnologie biedt China de komende jaren ongetwijfeld grote zakelijke mogelijkheden. Het bod van mijnbouwconcern BHP Billiton op Potash onderstreept nog maar eens het grote strategische belang van voedingsbedrijven. ■